Aan de raadsleden van de Zeeuwse gemeenten

Middelburg, 25 november 2021

Geachte raadsleden,

Voor u als lokale politieke partijen breekt komende tijd een spannende periode aan. Via deze weg willen wij u attenderen op de belangrijke rol die gemeenten hebben om ervoor te zorgen dat we in ons mooie Zeeland voorbereid zijn op een toekomst met weersextremen.

Klimaatverandering en hoe we daar in onze regio op in gaan spelen, zal de komende jaren op de agenda staan. Vanuit het Kernteam Klimaatadaptatie Zeeland willen wij u daarom vragen om klimaatadaptatie een plek te geven in uw verkiezingsprogramma en een nieuw coalitieprogramma.

Het klimaat verandert, Zeeland verandert mee
Het klimaat verandert en dat merken we ook in onze provincie. Zeeuwse straten staan blank na hevige regenbuien, Zeeuwse boeren en fruittelers hebben schade door langdurige droogte en gebrek aan zoet water en ook de Zeeuwse natuur verandert door het verschuiven van de seizoenen. Deze klimaateffecten worden de komende jaren steeds extremer. Tijd voor actie!

Komende jaren zullen we aan de slag moeten. De afgelopen jaren is daarom hard gewerkt aan een Zeeuwse aanpak om Zeeland aan te passen aan het veranderende klimaat. Dit is voor u geen onbekend onderwerp. U bent namelijk een aantal keer betrokken geweest bij het proces voor het opstellen de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ). Begin 2021 is de conceptstrategie bij u in de gemeenteraad behandeld. De reacties zijn verwerkt en net voor de zomer is de definitieve KasZ gereedgekomen. Veel gemeenten hebben en ook Provinciale Staten (PS) hebben dit document al vastgesteld; de overige partners buigen zich op korte termijn over dit document.

We hebben als kernteam Klimaatadaptatie er vertrouwen in dat de KasZ voor de jaarwisseling in alle besturen is vastgesteld.

De gezamenlijke strategie in het kort

In het **bebouwde gebied** moet de komende 30 jaar stevig worden geïnvesteerd om Zeeland klimaatbestendig in te richten. Door aan te haken bij natuurlijke momenten zoals herstructurering en groot onderhoud kunnen de kosten en inspanning overzichtelijk blijven. Nieuwe ontwikkelingen worden altijd klimaatadaptatief ontworpen en gerealiseerd. Ook worden meekoppelkansen benut, bijvoorbeeld de energietransitie.

V**itale infrastructuur functies** als drinkwater, elektriciteit en internet zijn het kloppend hart van Zeeland. Wanneer deze uitvallen, leidt dit tot veel schade, slachtoffers en maatschappelijke ontwrichting. Nieuwe vitale functies en infrastructuur worden daarom op veilige locaties en klimaatrobuust ontwikkeld. Bij bestaande vitale functies en infrastructuur vinden op natuurlijke momenten klimaatadaptieve maatregelen plaats.

Robuuste **natuur** is in staat klimaatextremen op te vangen. Daarom zetten we in op het (versneld) afronden van het Natuurnetwerk Zeeland, leggen we buffer- en verbindingszones aan en werken we toe naar een natuurinclusieve samenleving.

Een **volhoudbare landbouw** in Zeeland vraagt om een goede bodemkwaliteit en een robuust watersysteem. Met een actieve aanpak willen we vraag en aanbod van zoet water meer in balans brengen, vooral in het landelijk gebied. Door ondersteuning van de agrarische sector om collectief en op bedrijfsniveau klimaatadaptieve maatregelen te treffen, zoals teeltveredeling, bodemverbetering en zuinig watergebruik.

De **recreatiesector** profiteert maximaal van seizoensverlenging. Om weersextremen op te vangen, zijn fysieke inrichtingsmaatregelen op de terreinen en aanpassing van de bedrijfsvoering nodig. Ondersteuning van de sector bij de inspanningen om Zeeland klimaatadaptief te maken is daarbij wel noodzakelijk. Zo blijft Zeeland ook in de toekomst een 'Unique selling point' voor een klimaatadaptieve vakantiebestemming.

Om de gevolgen van **overstromingen** te beperken, is het principe van meerlaagse veiligheid ontwikkeld. Deze benadering werkt in drie 'lagen'. Naast sterke primaire waterkeringen (laag 1), worden onze buitendijkse gebieden en het achterland (laag 2) zo ingericht dat de gevolgen van een superstorm en overstroming beperkt worden. Daar helpen duidelijke afspraken over evacuatie en crisisbeheersing (laag 3) bij.

Samen aan de slag in Zeeland

Het vaststellen van de KasZ is een mooie mijlpaal, maar het vervolg is nog belangrijker. Dan breekt de periode van uitvoering aan. Het is tijd om als de Zeeuwse overheden samen aan de slag te gaan om onze regio aan te passen aan het veranderende klimaat. Om dat te bereiken, is het nodig om dingen soms anders te doen. Gelukkig hoeven we niet bij nul te beginnen. De laatste jaren is al veel werk verzet, onder andere op gebied van wateroverlast, waterveiligheid en droogte. Er ligt dus een goede basis, maar we zijn er nog niet.

Elke organisatie heeft een rol te vervullen bij de klimaatopgave, vanuit eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Zo zijn de gemeenten vooral actief binnen ruimtelijke ordening en de openbare ruimte. Het waterschap is de waterbeheerder in het landelijk- en stedelijk gebied en de beheerder van waterkeringen. Rijkswaterstaat zorgt voor klimaatadaptieve rijkswateren en rijkswegen en de Provincie gaat aan de slag met de provinciale infrastructuur en het provinciale omgevingsbeleid. Bij al deze activiteiten werken we als partners nauw met elkaar samen en stemmen we de uitvoering op elkaar af.

Prominente plek

De komende jaren vervullen de Zeeuwse overheden een belangrijke rol bij het klimaatadaptief maken van Zeeland. Dat geldt dus ook voor u als raadsleden. U staat aan het roer als het gaat om het klimaatbestendig maken van uw eigen gemeente. Daarnaast heeft u een rol bij de uitvoering van de KasZ op het moment dat aanvullende besluitvorming nodig of wanneer bijsturing van de gekozen aanpak nodig blijkt.

In elk geval zullen we komende jaren gezamenlijk aan de slag gaan om de ambities voor een klimaatadaptief en waterrobuust Zeeland in 2050 waar te maken. Dat zal een flinke klus zijn, waarvoor we met de KasZ de grote lijn hebben uitgestippeld.

Wij willen u vanuit het kernteam Klimaatadaptatie Zeeland vragen in uw verkiezingscampagne en coalitieprogramma een heldere visie met uitvoeringsplannen te formuleren die helder maken hoe u

de komende jaren wenst te werken aan Klimaatadaptatie. We denken daarbij ook al aan de voorbereidingen van de verkiezingen in 2023 voor het Waterschap en de Provincie.

Tot slot

Klimaatadaptatie is een heel breed onderwerp wat op tal van beleidsvelden van de gemeente zal raken. Wij kunnen ons voorstellen dat dit nog de nodige vragen bij u oproept. Er is online veel informatie te vinden. Een goed vertrekpunt is www.zeelandverandertmee.nl of de website van Klimaatadaptatie Nederland (klimaatadaptatienederland.nl). U kunt met vragen uiteraard ook terecht bij uw eigen gemeentelijke organisatie of uw vraag ook stellen via ons gezamenlijke mailadres klimaatadaptatie@zeeland.nl.

Wij (wethouders Cees Pille, Peter Hoek, Chris Dekker, gezworene Philipp Keller en gedeputeerde Anita Pijpelink) moedigen u aan om klimaatadaptatie een prominente plek te geven in de komende bestuursperiode en wensen u een goede verkiezingsperiode toe.

Hoogachtend,

Namens het Kernteam Klimaatadaptatie Zeeland:

Anita Pijpelink, gedeputeerde provincie Zeeland